

Szerkesztőség iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hova a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 162. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor

Csütörtök, július 18.

A torontái cukorgyár.

Nagybeeskerek, július 18.

A megyei gazd. egyesület vezérférfiai által a torontái cukorgyár létesítése érdekében kibocsájtott felhívás visszahangra talált: a gazdaközönség megmozdult, a részvények jegyzése megkezdődött. Sajnos azonban, de a részvényjegyzés még mindig nem öltött olyan arányokat, amint az ügy rendkívüli fontossága méltán megkíván. Gazdaközönségünk nagyrésze még mindig habozva tétováz, s késlekedik a kitöltött aláírási iverket rendeltetési helyükre juttatni. Pedig ennek meg kell lenni, még pedig hamar. A késedelem mulasztást, a mulasztás pedig veszteséget jelent. És én félek, hogy a késlekedés révén veszett lesz az ügy s a cukorgyár, mint a víz, ismét kisziklik ujjaink közül. Ha a gyár létesítésében csak egy évet is veszünk csupán, már ez is nagy veszteség leend, mert ezen egy év alatt is már meg lesz fosztva a gazda és a munkás a cukorrépa termelés áldásától. Mert hogy a gyár, s ennek kapcsán a répatermelés áldás lesz vármegyénkire, azt tudja mind, ki fáradságot vett magának közgazdasági állapotaink nyomorúságába csak pillanatnyira is tekinteni. A gyár építésébe tehát már ez év őszén belé kell kezdeni. Ez azonban csak az esetben lesz lehetséges, ha gazdáink sietve sietnek a kitöltött aláírási iverk beküldésével.

A gazdaközönség részvény jegyzése azonban egymagában még nem lesz elég arra, hogy a cukorgyár nagyszertű műve létesülhessen, hanem ehhez szükséges, hogy az összes érdekelt tényezők közreműködjenek; értem ezek alatt a városokat, községeket, pénzintézeteket és a kereskedői osztályt.

A gazdaközönségnek példát mutatott gróf Csekonica Endre, ki nemcsak munkát és időt szentel ez ügynek, hanem e mellett a kibocsájtandó részvények hatodrésztét jegyezte is.

A városok közt, már csak érdekelt-

ségi szempontból is, Beeskereké lesz a vezérszerep. Ugy tudom, hogy Nagybeeskerek saját jól felfogott érdekében mindenre kész leend. Majd elválik a legközelebb egybehívandó képviselőtestületi ülésen, melynek egyedüli tárgya leend a cukorgyári részvényjegyzés feletti határozat.

A községeknél ez ideig két főszolgabíró buzgólkodik, hogy községeit, mint erkölcsi testületek, részvényeket jegyezzenek. Az egyik Hertelendy Imre párdányi, a másik Daniel Ferenc nagybeeskereki járási főszolgabíró. Ők belátták és átértékelték, hogy a cukorgyár létesítéséhez nemcsak az uradalmaknak és középirtokosságoknak fűződik érdeke, hanem főként a kisirtokosoknak és a mezzei munkásoknak. Már most, ha a község, mint erkölcsi testület részvényeket jegyez, ez által cukorrépatermelési joga tesz szert, ezen jogát pedig gyakoroltatja a községbeli paraszt gazdákkal, akik ily módon részeshetnek a cukorrépatermelés áldásában anélkül, hogy részvényt kellene jegyezniük; hozzá e mellett a község szegény napszamosainak is meg lesz a mindennapi munkája, a községnek pedig egy oly értékpapírja, amely igen szép évi jövedelem birtokába fogja juttatni.

Ne habozunk és ne késlekedjünk tehát. Járuljon hozzá mindenki a maga porszemével ennek a nagyszabású műnek a létesítéséhez. Gazdák, érdekelt városok és községek, pénzintézetek, kereskedők és iparosok tömörüljenek mind, mert csak az egyesülésben rejlik a valódi erő.

Immár közzájón forog, hogy nemzetünkben nincs meg a vállalkozási szellem. Törje meg a jeget Torontál. Igaz, hogy Torontálban volt már néhány bal szerencsés vállalat. Ők lehet azonban ez arra, hogy egy oly vállalat, melynek létesítése immár közhaj, ne létesíttessék?

Vajha az 1902 évben a cukorgyár füstölgő kéménye már bizonysgul szolgálhatna arra, hogy néptünk saját tapasztalatain vagyoniilag gazdagodik! M.

Tanintézetek.

Nagybeeskerek, 1901. július 18.

III.

A közigazg. tanfolyam.

A napokban hagyta el a sajtót a „Nagybeeskereki községi közigazgati tanfolyam“ első évi értesítője. A 80 oldalra terjedő értesítőt dr. Dellimanics Lajos, Torontál vármegye alispánja, a tanfolyam igazgatója bocsátja közre, mely tartalmaz és világos előadásban mindast magában foglalja, ami az első évi tanfolyamra vonatkozik.

Az értesítő bekezdésében „Az első év tapasztalatai“ című fejezetben a tanfolyam igazgatója dr. Dellimanics Lajos alispán, nagy vonásokban számol be az általa a tanfolyam első évében szerzett tapasztalatokról, és kiváló gyakorlati érzékről tanuskodó javaslatokat tesz az általa észlelt hibák és hiányoknak eloszlátása céljából.

Igy mivel a hallgatók egy része a hasai történelemből csak igen keveset tudott, javasolja, hogy az átmeneti időszak hátralevő két évére a magyar oknyomozó történelem mint kötelező tantárgy beillesztessék a tantervbe. Az egy évi tanfolyam anyaga oly nagy és kiterjedt lévén, hogy azt egy év alatt, különösen a mostani óraszám mellett, alig lehet előadni, javasolja, hogy a heti 25 órát néhány órával meg kellene toldani és az egyes tantárgyak heti óraszámát olyképp megállapítani, hogy az ismétlésre és a kollokviumokra legalább annyi óra maradjon, a mennyi az előadásra fordított, vagyis, hogy a kötelező órák fele elegendő legyen az egész tananyag előadására. Ez esetben a tanulás eredménye sokkal inkább biztosítva lenne, mint ma. Azon észlelt hiányosságot, hogy megfelelő tankönyvek nem állnak rendelkezésre, legcél szerűbben úgy véli eloszlathatónak, hogy a belügyi kormány az egyes tankönyvek megírására pályadíjakat tűsne ki, és ez által az approbált tankönyv kiadási jogát magához váltaná.

Javasolja továbbá a tanfolyamokról szóló szabályrendelet egyes részeinek módosítását, így az első félévi pótvizgára nézve, hogy a második félév feltételes hallgatására csak az a hallgató

A „TORONTÁI“ tárcája.

Gonoszok szabadlábán.

— A „Torontái“ eredeti tárcája. —

(Vége.)

Nem azért, mintha kételkedett volna, hanem hogy hadd tudja, mi az alapja, hogy védeimzhesse. De nem volt semmi. Mi is lett volna! Hiszen Zseni már az első napokban úgy beszámolt egész lelkéről! Oly gyermekes együgyűséggel mondta el a mit csak tudott magáról, hogy naivsága az ügytelenségig ment!

Most hát csak azt mondta: Oh, Sándor, csak bár a szívemet vehetném ki s mutathatnám meg magának. S mint egy idétlen kis gyermek, úgy nésett Balassay Sándorra. S oly félve, oly reme-ve leste, várta, hogy ne haragudják s ha megjelent Balassay homlokán egy kis napsugár, mint a szívárvány, úgy jött elő Zseni arcán is a szín, a fény, az öröm, a játszi gyermekesség s oly édesen, oly hálásan csókolta az ő Sándorát.

Es ilyenkor Balassay még avval is megnyugtatta, hogy nem azért kérdi, mintha kételkednék, csak fáj neki, ha más ezeket róla mondja, az ő drága Zsenikéjéről. Fáj nagyon.

S ha talán igaz is volna egyik-másik könnyelműség, hát tisztázni akarja, hogy nehogy még valaki kineveesse őtet, hogy nil milyen ostoba volt, minden tehetsége dacára! Milyen szarvakat rakott neki egy olyan leány, ki még ha ártatlan, akkor is csak kegyelemből lehet a felesége!

Ő tehát érezte a fölényét s a leány, szegény, úgy meghunyászkodott, hogy némelykor meg is sejtálta. De hadd szokják, gondolta, akárhogy-an fáj is nekem így bántni, szokják most ahhoz, hogy én leszek az ur, hogy ne érje majd csalódás.

S azért egy csöppet sem rejtegette azt a hibáját, mely számtalan jeles tulajdonságai között egyedül volt vagy talán azok miatt volt, nem rejtegette egyetlen hibáját, az idegességet, amely egynek is meglehető sok volt.

S mikor Zseninek szerelmet vallott s az boldogan, majdnem magánkívül mondott „igen“ t s azon kérdésére, hogy akar-e a felesége lenni, kimondhatatlan alázatos és boldog arccal mondta: „magától függ csak“, mondott, a mikor ezt mondta, akkor Balassay előre figyelmeztette az ő nagyfokú idegességére, mely talán idő előtt is a sirba vihethi; Zseni nem ügyelt arra s kimondhatatlan boldogan sürgette az esküvőt. Ő majd meggyógyítja.

Közben megkapta az oklevelet s nemsokára rá a kinevezését is.

S ekkor az anyja, látva, hogy leányának kenyerre biztosítva van és így nincs rászorulva, hogy egy ideges ember által magát egész életére boldogtalanra tegye, kezdte beszélni leánya előtt az ideges férfi elviselhetetlenségét. A leány előre ellentmondott, aztán kezdte maga is belátni s kezdett elhidegülni Balassaytól s hogy feltűnés, vagy botrány ne legyen, csendesen kezdte el szoktatni. A szegény férfi nem tudta, mi az oka Zseni hidegségének.

Fakgatta, kérdezte. S az egyszer egyet, más-szor mást hozott fel okul. Balassay mindig igyeke-

zett fordítani a dolgon. De akkor meg éppen az volt a baj. Ha nagyon epedően viselte magát — mert ez nagy gyöngéje volt; számlájára jó szívének — akkor ez nem tetszett a leánynak. „Jaj, oly rosszul áll magának!“ — mondta. Ha meg ebből kifolyólag közönyös akart lenni, akkor azért tett szemrehányást, hogy őt ignorálja. S hozzátette, hogy egyébiránt nem is bánja. Tehet, a mit akar.

— Tudja — mondta egyszer, mikor Balassay újra fakgatni kezdte gögös viselkedése miatt, — ha az emberek szájától nem félnék, azt mondanám, legyen vége mindennek.

Est az a leány mondta, ki pár héttel azelőtt reszkette nézett szemébe Balassaynak azon szavaira, hogyha ez, vagy az így nem lesz, nem fog idejönni ő.

Pedig azt csak napokra, vagy hetekre mondta (Látva, hogyan eped Zseni, hogy ő odamenjen). De tudta, hogy el nem hagyja, hisz mindig azt mondta magában. „Jaj, ha én valamikor el tudnám hagyni ezt a szegény ártatlan leányt, hogy megverne az isten!“

Az a leány mondta, „legyen vége mindennek“, ki pár hét előtt nem tudott betelni Sándorának ölelésével, csókjaival, kitől, habár az mindennap, néha kétszer is ott volt, bucsuzás kor alig tudott elszakadni, a kitől elbucsuzott 6-szor egymásután, a kitől bucsuzott a szobán végigmentében, a kivel megegyesett összeleke-zett, csokolózott az ajtóban, aki után még egy kézzorításra, egy ölelésre, egy csókra utána futott az előszoba ajtóba s aztán nézett az ajtónyílás körül ragyogó, égő, nevető szemmel utána

bocsáttassék, aki egy, legfeljebb két tárgyból pótvizsgálatra utasított. A kinek azonban a félévi vizsgálata egyáltalán el nem fogadtatott, az köteles legyen a félévet ismételni. Módosítandónak jelzi a szabályrendelet azt a részét is, mely megengedi, hogy a hallgatók a második félévi vizsga után nyomban jelentkezessenek a községi közigazgatási vizsgálatra; ezzel szemben javasolja, hogy a második félévi vizsga és a közigazgatási vizsga között legalább 2 havi időköz hagyassék, hogy a jelölt az egész tananyagból elkészülhessen.

Erdekes következtetésre jut az igazgató alispán a tanfolyam egy évi időtartama tekintetében is, melyet csak úgy vél a jövőre nézve fentarthatónak, ha az internatusi segélyzési rendszer kellőleg fejlesztetik, úgy hogy a hallgatók egész idejüket a tanulásnak szentelhessek, mert a segélyre szorulóknak irodákban való elhelyezése által a tanítás sikere problematikussá tétetik.

Ezen nagyérdékü bevezetés után az értesítő II. része a tanfolyam megnyitására vonatkozó visszaemlékezést tartalmazza, teljes terjedelemben közölve a Rónay Jenő főispán, dr. Végh Lajos városi tiszti ügyész, a tanfolyam igazgató helyettese, Szilágyi Albert m. tb. főjegyző, a tanfolyam előadója és Balaton Gusztáv tanfolyamhallgató által elmondott beszédeket, melyeket annak idején lapunkban ismertettünk.

Az értesítő harmadik része az igazgatónak a belügyminiszterhez intézett záró jelentését foglalja magában, mely a tanfolyam beléletének hű és pontos képét adja, nemkülönben részletesen ismerteti az internatus intézményét, a tanfolyamhallgatók olvasó és segítő együletének működését, és a hallgatóknak nyilvános szereplését hazafias ünnepek alkalmából.

A IV. részben a tanfolyam buzgó és fáradhatlan jegyzői előadói kara és az általuk előadott óriási tananyag van felsorolva és pedig:

1. Dr. Végh Lajos igazgató-helyettes, városi tiszti ügyész, előadta az első félévben a tiszti irálytant, a tételes magyar magánjogokból a váltó, kereskedelmi, csőd és bányajogból a legszükségesebb tudnivalókat, a közigazgatási igazgatásból a vizjogot és végezte a semináriumi oktatást és írásbeli gyakorlatot heti 3 órában. A második félévben: a tiszti irálytant, a peres és perenkívüli eljárásból a telekkönyvi rendtartást, polgári peres és végrehajtási eljárást, községi bíraskodást és a kézbesítési ügyet végezte, a semináriumszerű oktatást és írásbeli gyakorlatot heti 5 órában. Előad 10 év óta.

2. Dr. Riesz Jakab tb. árvaszéki elnök, a tanfolyam pénztárosa előadta az első félévben

a belügyi közigazgatásból a gyámsági, gondnoknoksági, egészségügyi, betegápolási és szegényügyet; a tételes magyar magánjogból a dologi, kötelmi, család és örökösödési jog vázlatát, tekintettel az osztrák polgári törvénykönyv érvényben álló rendelkezéseire heti 5 órában. A második félévben: a belügyi közigazgatásból az állami anyakönyvek vezetésével és a házasságkötéanél való eljárással kapcsolatos összes teendőket és a peres és perenkívüli eljárásból az örökösödési eljárást heti 4 órában. Előad 10 év óta.

3. Szilágyi Albert vármegyei tb. főjegyző, a tanfolyam jegyzője, előadta az első félévben a vallás- és közoktatásügyi igazgatást heti 2 órában. A második félévben a katonai igazgatást heti 2 órában. Előad 10 év óta.

4. Dr. Vinczehidly Ernő vármegyei tb. főjegyző, előadta az első félévben a tételes magyar közjogot és büntető jogot heti 5 órában. A második félévben nem adott elő. Tanít 8 év óta.

5. Bielek Antal megyei árvaszéki ülnök, a tanfolyam könyvtárosa, előadta az első félévben a közigazgatási igazgatást a közjog kivételével heti 3 órában. A második félévben a közigazgatási igazgatást heti 3 órában. Előad 4 év óta.

6. Ládai Kálmán p.ü. igazg. segédtitkár, előadta úgy az első, mint a második félévben heti 3-3 órában a pénzügyi igazgatást. Előad 3 év óta.

7. Zsaiross Mihály vármegyei főszámvevő, a tanfolyam számvevője, előadta az első félévben a községi ügyvitelt heti 2 órában. A második félévben a községi háztartást és pénzkezelést, valamint a községi ügyvitelt heti 4 órában. Előad 1 év óta.

8. Strosz Béla vármegyei tb. főszolgabíró, főispáni titkár, előadta az első félévben a belügyi közigazgatásból a törvényhatósági és községi igazgatást és közigazgatási bíraskodást heti 2 órában. A második félévben a belügyi közigazgatásból a cselédség, építészeti tüz és közrendészet, tolonctyűget és a csendőrség szervezetét heti 2 órában. Előad 1 év óta.

9. Keresztes Aladár várm. tb. főszámvevő, előadta a második félévben az államszámvitelt és a vármegyei számvitelt heti két órában. Előad 1 év óta.

Az értesítő V. részében a tanfolyam záró számadása foglaltatik, mely szerint az összbevételek 14396 kor. 47 fill. az összkidadás 12470 kor. 93 fill. a maradvány 1925 kor. 54 fillért tesz.

A VI. rész az internatus zárószámadását

tünteti ki, mely szerint 9639 kor. 52 fill. bevétellel ugyanannyi kiadás áll szemben. Az értesítő VII. és utolsó része a tanfolyam összes hallgatóinak táblázatos kimutatásba foglalt névjegyzéke, mely egyuttal a félévi vizsgálatok eredményét tünteti ki.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— Személyi hir. Dr. Dellimanics Lajos alispán ma este hivatalos ügyekben néhány napra elutazik. — Poroszkay Béla m. főügyész, ki két heti szabadságát Marienbadban töltötte, ma visszaérkezett Nagybecskerekre és átvette hivatala vezetését.

— Részvény jegyzések. „A becskeréki cukorgyár részvénytársaság” részvényeire újabban a következő jegyzések történtek: Jennovay Imre 10 drb. részvény, Jennovay Zoltán 40 drb. részvény, Reiner Dávid 50 drb. részvény, Solymos Gusztáv 20 drb. részvény, Rohonczy Gida 5 drb. részvény, dr. Mihálovics Ödön 12 drb. részvény, dr. Brájer Lajos 2 drb. részvény, Mayer Rezső 2 drb. részvény.

— Szállítás a városnak. Tegnap délelőtt tartották meg a városházán a város számára szükségesítő piroszán szállítási névűve az ajánlati versenytárgyalást. Két ajánlat érkezett be. Az egyik Steinitzer Gézától, aki méter-mázsánként 4 kor. 02 fillért, a másik a saigótarjáni közszabvány r. társaságtól, amely méter-mázsánként 4 kor. 50 fillért kért. Mint legolcsóbb ajánlattevő, Steinitzer kapta meg a szállítást.

— Szerencsétlenül járt postatiszt. Folyó hó 17-én Gyertyámos és Beregszabó között a vasuti töltésen egy férfi hullát találtak. Mint gyertyámosi tudósítók írja, a talált hulla kabátjában levő iratokból megállapították, hogy a hulla Vargha Elek postatiszt, aki a Budapest—Orsova közti közlekedő mozgópóstával szokott utazni. Az esetről a temesvári posta- és táviratigazgatóságot táviratilag értesítették. Temesvárról nemsokára megerkezett Szattabeck János kereskedő, aki Keresztes György tb. főszolgabíróval együtt konstataálta a hulla személyazonosságát; Vargha Elek ugyanis sógora volt Szattabecknek. Vargha néhány nap óta feleségével és három kis gyermekével Móriföldön lakó rokonainál töltötte nyári szabadságidejét. Kedden a szerencsétlent hivatalos sürgöny Budapestre szölitotta. Vargha tényleg még a reggeli vonattal el is indult. Előbb azonban Temesvárott meglátogatta sógorát, ki a

a mig látott s azután kísérté az ablakból, mig elhaladt.

Az a leány mondta most: „legyen vége mindennek.”

De a férfi gondolta, a ki ilyen volt, az lehetetlen, hogy szive szerint akarja a választ. Csak hát a sok pletyka, minden, mely a szülői okos szó fásulttá tették. De majd elmúlik. Epen azért tartotta magát. Tudta, hogy ez fiatalul, meggondolatlanul megtenné. De neki több az esze. S ő lelkiismeretileg felelős, ha most felhasználná az alkalmat s azután majd idővel a leány bánatát látná. Nem, nem veszi magára a felelősséget. Mig egy szálát lehet tartani, ő tartja.

De az a leány kegyetlenül kezdett vele bánni s tépte a szálakat szándékosan.

Balassay Sándort nagyon idegessé tette ez a helyzet. Még ajkán égtek a csókok, arcán égett az odasimult arcnak melege s most már ki van kötve, hogy csak minden hónapban egyszer „adhat” egy csókot.

Maradt a kézcsók.

Egy hét múlva már azt sem volt szabad élvezni.

Minő fordulat a nők ünnepeit lovagja előtt! De mindegy volna, gondolta, csak előre lett volna ilyen.

Mondta is ezt neki, a leánynak, Zseninek. Az azt felelte:

„Oh, én ostoba, hogy olyan tudtam lenni!”

Hát belenyugodt Balassay, hogy egy leánynak joga van, — bármily szegény, — diszkrétnek lenni.

Amde nem volt elég a diszkréciónak, hanem napról-napra mind keserűbb tapasztalatai voltak Balassaynak Zseni részéről.

Már oda sem volt szabad mennie.

A Zseni barátnői, a Balassay barátjai mind azt mondták, hagyja fel azt a leányt, hisz nem érdemli, hogy magát ilyen nevetségessé tegye.

De Balassayt nagyon bántotta, hogy az tesz vele így, kit ő olyan könnyen hitt magáévé tehetni. Meg aztán valódi férfi volt, becsületes férfi volt. Megtartotta szavát.

Gondolta, megszűnnek a pletykák, Zseni magához tér.

De vele csak gunyolódtak. Ő mélységesen megvetette ezeket a kalmarokat.

— Oh, beh nincs fogalmatok a becsületes, igaz sziv ő! Mily felületesen veszitek a sziv legszentebb szavát — gondolta.

Zseninek szemrehányást tettek barátnői méltatlan viselkedéséért s azt mondták, hogyha szereti, nem hallgat a pletykákra, ugysis óvó lesz, a Sándoré.

Es ekkor azt mondta: „Nem szeretem, nem is szerettem. Csak tetszett nekem, hogy ki-tüntet.”

Ezt megmondták Balassaynak is. Egy olyan férfinak kellene-e több ennél, arra, hogy elűzze?

Nem tette. Most is utána ment. Kijelentette, ezt is az elkeseredésének számítja be. Nem veszi fel.

Hiába.

Abból a büszke, daliás alakból koldus, kunyoráló gyerek lett csak azért, mert becsületes szive nem tudott attól a gondolattól szabadulni, hátha elhagyná s akkor, mikor visszatérne Zseni lelkébe a béke és nyugalom, szenvedni fogna érte!

Olyan lelki büszkeséggel ellenkező dolgokat tett meg ez az ember, még ezután is, hogy a középkori lovagi virtusok félreálhatnak.

Majd próbálta azt is, hogy más leány után kezdett Zseni tudtával ügyelni.

Es Zseni bismatta, tegye!

Végre rájött Balassay, miket pletykáltak. Megszerezte a bizonyítékokat, hogy tisztázza. Zseni nem akarta hallani. Két kezét fülehez tette, ha hozzá szólt Balassay.

Ekkor egy másik fiatal ember került a kis városba. Zseni rögtön megismerkedett vele.

Balassay észrevette, hogy az nem tisztességes szándékkal közeledik. Egy tényleg meg tudta. Erre Zsenit figyelmeztette. Vigyázzon, minék néz elébe! De Zseni ennek a fiatal embernek, kinek már virágot is ajándékozott Balassay szemeláltára, megmondta, elárulta Balassayt s az párbajra hitta.

De ekkor már megzavarodott az elméje a szegény tanárnak.

— — — — —

S azóta folyton jár a szegény, szerencsétlen. Ehesen, rongyosan, fut, siet. Nincs ideje sem enni, sem aludni, se megbereváltkozni, se megmosdani; siet, fut, neki tisztázni kell a pletykákat hamar. Pillanatilag se késheket.

Az a lehetetlenség őritette meg, hogy nem tisztáshatja. Utját szegék. Erőszakkal állítottak fel azok, mint kákára a csomó, s maga Zseni volt az, ki a tisztázást minden erejével megakadályozta.

Megölték így egy embert. De a bűnöst senki sem keresi. O, nem! Viláért se! Az ilyenek nem gonoszok!

Hogy is merem azt irni: gonoszok szabad-lábon?

Balás Béla.

1901
Csasz
szeren
tént. V
időt, k
Szeged
vonat.
jébe; c
került,
össze
erőtele
dog ca
tak s
nem z
magáve
törte.
nejét
kimélet
vétela
sikerült
Gyula
allandó
ügye
ki a v
tanács
részre
mészat
piás
tenel
vesen
művés
600 k
600 k
olvasó
1000 k
tés: ha
böcsöt
pedes
töbe,
szánsz
elő vad
megfolt
Mert e
tanított
győz
a fark
ember,
állatias
kük o
tias, vé
mely a
stüledé
kező:
Pant
az ut
alig s
Beszél
furfang
hizék
a szere
láztó,
leányk
ban fok
eltitkol
A viz
mely fe
kát a
szivza
merény
némit
tégla,
szuzni
szándék
vad ké
vasalt
ságot
ez a k
hátra,
s ezért
5-6 v
kocsi
futásba
kin a
ját me
névsze
kik fá
lovaik
szeren
elhaló
s rövid

Csasznek-féle nagykereskedés üzletvezetője. A szerencsétlenség a gyertyámosi állomáson történt. Vargha ugyanis fölhasználva az öt pernyi időt, kiszállt és a Perronon sétálgatott. Eközben Szeged felől berobogott az állomásra a személyvonat. Vargha gyorsan vissza akart térni fülkéjébe; de vesztére, mert a mozdony kerekai alá került, mely a boldogtalan embert teljesen összeroncalt. Vargha Elek 32 éves, erőteljes fiatal ember volt, mindig józan és boldog családi életet élt. Anyagi gondjai nem voltak s így öngyilkosságról szó sem lehet. A vonat nem gázolta szét a testet, hanem jó measszire magával hurcolta s a koponyacsontját összetörte. A katasztrófáról a megboldogult fiatal nejét csak tegnap értesítették a legnagyobb kímélettel. A szegény özvegy a szomorú hír vétele után eszméletlenül terült el csak s nehezen sikerült ismét eszméltre hozni.

Vidéki muzeumok segítése. Wlassics Gyula miniszter, ki nagy érdeklődéssel kíséri állandóan a vidéki muzeumok és könyvtárak ügyét, most közel 70.000 koronát utalványozott ki a vidéki muzeumok és könyvtárak országos tanácsa javaslata alapján több vidéki muzeum részére. Ezek között a „Délmagyarországi természettudományi társulat”-nak muzeuma gyarapítására 500 korona, a „Délmagyarországi történelmi és régészeti muzeum társulat”-nak és a verseci városi muzeumnak, régiségtáruk és iparművészeti gyűjteményeik gyarapítására 600—600 korona, a temesvári városi könyvtárnak 600 korona és a temesvári jászsevári polg. olvasó egyesületnek, népkönyvtára gyarapítására, 1000 korona jutott.

Állat az emberben. Az ember a teremtes hatalmas ura, ki mindenkinél nemesebb, bölcsőbb, okosabb, ha megbotlik — arról a magas piedesztálról, hová emeltetett — alásüljed a fertőbe, a posványba. Es ez a bukás, pláne ha szándékos, megbocsáthatatlan. Az erdőben élő vad megöli a nálánál gyöngébbet, a medve megfojtja az őzet, a farkas a nyulat. Miért? Mert erősebb, mert a zugó rengetegben arra tanította a főséges természet, hogy az erősebb győz a gyöngé fölött. Lehet e hibáztatni a medvét, a farkast? Nem. De mikor a teremtés ura, az ember, az okos, eszes, gondolkodó lény követ el állatias dolgot, nem méltán háborodik-e fel lelkünk olyan aljas, gaz cselekedet láttára? Állatias, vérlázító esetről ad hírt tolvádiai tudósítónk, mely az emberi gyarlóság, romlottság és erkölcsi süllyedésről győz meg bennünket. Az eset a következő: A napokban Tolvádia község határában Pantin Dragomir 28 éves napszámos haladt az uton. Utközben találkozott egy 12 éves, alig serdülő leánnyal, Reiter Annával. Beszédbe elegyedett vele s valami kigondolt, furfangos ürügygel becsalta a tapasztalatlan, hiszékeny leánykát az utszéli kukoricásba s ott a szegény, esenevész leánykán borszalmas, vérlázító, állatias merényletet követett el. Az elalált leánykát felnyalálta s elvitte a doláci határban fekvő kuthoz s hogy irtózatossá tették örökre eltitkolja, beledobta a kutba az elalált leánykát. A víz színén egy régi, korhadat vályu uszott, mely feltartotta az időközben magához tért leánykát az elmerüléstől, ki látva irtózatossá helyzetét, szivszaggató módon segélyért kiáltozott. A merénylő Pantin Dragomir, hogy örökre elnémítsa szerencsétlen áldozatát, a kut körüli téglát, kő és göröngy darabokkal akarta szét szelni a vergődő leányka koponyáját. Vad szándéka azonban hajtórészt szenvedett s végső vad kétségbeesésében a kut ostorán levő, megvasalt vederrel igyekezett a megfontolt gyilkosságot végrehajtani. Tuláságos igazatossága miatt ez a kísérlet is meghiúsult. Nem maradt más hátra, mint hogy vízzel fullassa meg áldozatát, s ezért a már végkimerülésben vergődő leánykára 5—6 veder vizet szidított. Rémes munkájában kocszi zörgés zavarta meg s a megvadult ember futásban keresett menekülést, otthagya áldozatát, kin a gyilkosságnak minden elkövethető próbáját megkísérelte. A kocsin két doláci ember, névszerint Vicán Adám és Iván Zsárkó ült, kik fák szállították a doláci erdőből s épen lovakat akarták megitatni a kutból, hol a szerencsétlen leányka kizkódott a halállal. Az elalált sóhajtozásra figyelmesek lettek az emberek s rövid kutatás után megtalálták a szeren-

csétlen áldozatot, akit aztán nagy erőfeszítéssel kiszabadították az elborító kő és téglá halmaz alól. Aztán kocsi tettek az újra elalált leánykát s beszállították a faluba, a csendőrséget pedig azonnal értesítették a borszalmas esetről, a kik rövid idő alatt el is fogták Pantin Dragomirt. A megrögzött gonosztevő állatias tettét rövid vallatás után beismerte és tegnap este beszállították a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába, ahol várja méltó büntetését irtózatossá, vérlázító tettéért.

Holttest a buzában. A crepájai határban a buzatáblák között egy teljesen fölözslésnek indult férfi hullát találtak tegnapelőtt, a melyről konstatálták, hogy az Hügyec András torontáisi lakos hullája. Nevezett még május 23-án távozott haziról Pancsovára munkát keresendő Pancsován megbetegedett s valószínűleg betegesen indult hazafelé s a buzatáblákba dőlt pihenni, ahol kiszendvedt. Bűntény nem forog fenn, tehát a további vizsgálat mellőztetett.

Orfeum. A kaszinó kertben ma este kezd meg a Hartan és Bru t igazgatók vezetése alatt álló kilenc tagu orfeum-társulat előadásainak sorozatát, szigorúan családi műsor mellett. Az előadások esténként fél 9-kor kezdődnek. Belépő-díj személyenként egy korona.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről

Ervényes 1901. május hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 6 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kiskudára: reggel 8 óra 58 p.

Irodalom.

* Felhívás előfizetésre. Perjessy Lajos áll. főreál tanár, a „Délvidék” szerkesztője október hónapban 14 ivre terjedő kötetben kiadja elbeszéléseit. A munkához Herczeg Ferenc írta az előszót. Megrendelhető a bizományosnál Singer és Wolfarnél Budapesten, vagy a szerzőnél Versecon. A könyv ára 2 korona.

* Régi metszetek közt lapozgatva, csodálatosan lep meg bennünket a mult idők hangulata. Ezekből a sárga, dohos szagu lapokból az emberiség egész történelmének kísértete száll elénk. Közünkben megreszkett a lap, melyen egy-egy hosszú fűrtű, spanyol Lalapos fiatal ember, egy-egy kopass, vézna testével drága palástjában egészen elvesző püspök, egy-egy nagy szakállu, tollas kalapos, egyesenes kardu fejedelm képe tekint felénk. Az esetlen alakok, a lehetetlen ruhák, a nagy fejek és parányi kezek, a ruhába temetett emberi forma, a cimerekkal körülakoztatott tájkép, egy-egy minden szépségből kivetkőztetett óriás palástu, bársonytengerben szinte fuldokló, de akkor szépnek tartott asszony tekintete az évszázadok suhanását csendíti fülünkbe. Akinek a képe csak ránk maradt, mind nagyobb ember volt a többinél; akit milliók vezérüknek ismertek, akinek a vonásait képiró át akarta hagyni a jövőre, akinek az eszméi segítették a világot bármily kicsiben is mássá formálni és akinek története, élete számtalan bizonytalanságból nagy nehezen kihüvelyezett pár sor nyomtatott betű, amelyről senki sem tudja, igazság-e vagy tévedés, való története vagy félreértés, amelynek az igazsága ki fog-e derülni és meg fog-e maradni, vagy amelyet egy szobatudós egy Beitraggal összedont. Es ezekről a régi metszetekről, amelyeken egy-egy lehetetlen frizurájú dáma, egy-egy nevelés-gesen öltözött, meglehetősen kifejezéstelen arcu férfiú tekint reánk, egyuttal egy-egy emberi kornak az eszméi szállanak felénk, titkosan,

rejtelmesen és a nehéz szagu metszetek közt a mult lehellete imbolyog. Ezeknek a régi képeknek a kiadásával igen nagy szolgálatot tesz a tudománynak és irodalomnak, sőt a művészetnek is az a vállalat, amely Nagy Képes Világtörténet címen immár a VII. kötetig jutott s melyet Marczali Henrik, a tudós egyetemi tanár szerkeszt. A nagy munka 12 kötetben lesz teljes. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Rávai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után.

TAVIRATOK.

Erzsébet királyné szobra Bécsben.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Szeptember elejére hívják össze azt a nagy bizottságot, amely az Erzsébet királyné emlékére Bécsben fölláttandó szobor módozatait állapítja meg. Az előkészítő bizottság permanenciában van és Mayer kereskedelmi tanácsos elnöklété alatt az osztrák székváros előkelőségeit egyesíti magában.

Halal véletlenségéből.

Perlasz, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Perlaszról jelentik, hogy ma délben Reiser Imre táviratú vonal-felügyelőt, aki ma reggel indult el Nagybecskerekre és Titelbe akart menni, a postahivatal helyiségében a postakocsis véletlenségéből agyonlőtte. Nyomban meghalt.

Menyasszony a kutban.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Szombathelyi sürgöny jelenti, hogy Pintér István 50 éves jómódu iparos eljegyezte Horváth Juliska szemrevaló 17 éves hajadont. Az esküvő napján a leány a kutba ugrott, ahol hajánál fogva fennakadt. Midőn kihúzták, ki-jelentette, hogy nem lesz öreg vőlegény felesége, aki aztán elpárolgott. Az új eljegyzést nyomban megtartották a násznép jelenlétében a volt vőlegény fiával, Pintér Jánossal.

Rabbi-gyűlés.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) A dunántúli rabbi-egyesület ez évi rendes közgyűlését augusztus 12—13-án tartja Szombathelyen.

Umberto király emléke.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Rómából jelentik: Folyó hó 29-én lesz az első évfordulója Umberto király halálának. Ebből az alkalomból a római pantheonban nagy nemzeti gyász-ünnepélyt rendeznek, melyen előreláthatólag mintegy 150.000 ember fog részt venni az ország minden részéből.

A burok szabadságharca.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Brodrick hadügyminiszter az alsóház tegnapi ülésében kijelentette, hogy szemben az ellenkező híresztelésekkel, a délafrikai hadvezetés tekintetében semmi változás sincs tervbe véve, ennél fogva a csapatok felváltásáról szállongó hírek koraiak.

Tudóvész elleni kongresszus.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy a brit tudóvész elleni kongresszus f. hó 22-én nyílik meg Londonban. A kongresszusra igen sok nő résztvevő jelentkezett. A kongresszust Edward király képviselében a cambridgei herceg nyitja meg.

Zavargások Spanyolországban.

Budapest, július 18. (A „Torontái” eredeti távirata.) Madridból sürgönyzik: Saragossában a katolikusok és szabad-élvűek között tegnap délután nagy össze-tűzés volt mely alkalommal ötven sebes-sülés történt. Egy csapat behatolt a „Noticero” című katolikus lap szerkesztő-

ségébe, ahol mindent elpusztítottak és a lap igazgatóját megsebesítették. A katolikusok késekkel, revolverekkel fel-fegyverkezve folytatják a processziót.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. július 18.

A készáruillet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	76	7.50	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	"	76	7.70	80	8.15	8.25
Pestvidéki	"	76	7.70	80	8.05	8.15
Bácskai	"	76	7.80	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70-72	7.—
"	"	másodrendű	—	6.80
Árpa	"	takarmány	60-62	6.40
		égetni való	62-64	6.10
Zab	"	sőrfőzésre való	64-66	0.—
		—	39-41	7.20
Tengeri	0	bánsági	—	0.—
"	0	másnemű	—	5.20

Határidő-üzenet.

Budapest, július 18 (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban teljesen kielégítő forgalom mellett az árak a tegnapiakhoz képest 5 fillérrel javultak. Elkelt mintegy 15 000 mm. buza. Határidőüzletben déli zárati kor a következő jegyzések fordultak elő:

Buza októberre	8.02—8.03
Rozs "	6.79—6.80
Zab "	6.31—6.32
Tengeri júliusra	5.34—5.35
" októberre	5.08—5.09
Repece augusztusra	12.70—12.75

HIRDETÉSEK.

7. és 8. kpti. vál. ül./1901. sz.-hoz. 714—1.1

Hirdetmény.

Nagybecskerek rend. tan. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az országgyűlési képviselő választóknak 1902. évre érvényes ellen beadott felszólamlásokra hozott határozatok az 1899. évi XV. t. c. 148. §-ának rendelkezéséhez képest, folyó évi július hó 20-tól ugyanezen hó 30-ig Rehák Béla városi jegyző hivatalában a hivatalos órák alatt közszemlére kitéve lesznek és hogy az ezen határozatok elleni felelősségek a nagyméltóságú magv. kir. Curiához intézve az 1874. évi XXXIII. t. c. 50 § a értelmében a közszemlére történt kitével követő 10 nap vagy ezen határozatoknak kézbesítésétől számított 10 nap alatt a központi választmány elnökéhez benyújtandók.

Kelt Nagybecskerek rend. tan. város központi választmányának 1901. évi július hó 11-én tartott üléséből.

Dr. Grandjean József,
polgármester,
mint a közp. választmány elnöke.

Rehák Béla,
városi jegyző,
mint a közp. választmány jegyző-helyettese.

4288. köz. szám 1901. 709—3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye zombolyai járáshoz tartozó Csösztelek község székhelyvel rendszeresített körorvosi állásra pályázatot nyitok.

A körhöz a következő községek tartoznak: Csösztelek székhely 2455, Ittvarnok 758 és Rogendorf 785 német, magyar és bolgár ajku lakossággal.

A körorvos javadalmazása: Csösztelek község részéről 1000 korona, Ittvarnok község részéről 324 korona és Rogendorf községtől 276 korona.

Az orvosi látogatási díjak Csöszteleken nappal 50 fillér, éjjel 1 korona, mütékek-nél 2 korona, Ittvarnok és Rogendorf

községekben pedig ingyen fuvar mellett nappal 1 korona, éjjel 2 korona, a 7 éven alóli gyermekek gyógykezelése alkalmával az utóbb nevezett két községben a látogatási díjaknak a fele számítható fel, vagyontalanokat a körorvos mindhárom községben ingyen gyógykezelti köteles. Csösztelek községben a halottkémi és huszszemlési teendőket tartozik végezni; a halottkémlésért esetenként 40 fillér. a huszszemlézetért pedig szabályrendeletileg megállapított díjazásban részesül.

A körorvos köteles a „Torontálmegyei orvosok nyugdíj-egylet”-ébe belépni.

Megjegyzem még, hogy tudomásom szerint a Csösztelek és Rogendorf községek határában fekvő uradalom kész a körorvost, külön szerződés mellett, a gazdaságaiban alkalmazott tisztviselés és cselédség egészségügyi különös ellátásáért külön is díjazni, erre nézve azonban a közhatalóságot semminemű befolyás vagy kötelezettség nem illeti s a pályázók ezt kizárólag az uradalommal intézzék el.

Mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, miszerint az 1876. évi XIV. és az 1883. évi I. t. c. értelmében felsezert pályázati kérvényüket hozzá-m f. évi augusztus hó 25 ig annál is inkább betérjesszék, mert a később érkező kérvényeket tekintetbe nem veszem.

A választási határidő Csösztelek község-házához később meghatározandó időben fog kitézteni.

Zombolyán, 1901. évi július hó 16-án.

Fóris József,
főszolgabíró.

28835/1901. szám. M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar Horvát Tengeri Gözhajózási Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gözhajói igényberételével.

Hajójáratok menetrendje.

Március hó 16-tól október hó 31-éig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 órakor.
2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden hétfőn és szerdán reggel 7 órakor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden szerdán és pénteken reggel 7 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetdíjak

a hajó-átkelési illetékek együtt:

Honnau	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személy-vonat III. osztály
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00	
"	Cannes	franc	116.15	83.60		
"	Grasse	"	118.30	85.05		
"	Firenze	"	78.50	53.90		
"	Genova	"	89.25	64.90		
"	Lyon	"	123.25	91.50		
"	Marseille	"	137.75	98.20		
"	Milano	"	69.95	51.40		
"	Napoli	"	100.55	72.85		
"	Nizza	"	112.70	81.25		
"	Róma	"	73.75	54.05		
"	Torino	"	89.10	64.80		
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20	
Berlin	"	márka	95.60	68.40	38.50	
Breslau	"	"	71.20	51.70	28.90	
Hamburg	"	"	122.30	88.10	52.30	

A gözhajókon egy ágyért 2 korona után-fizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe, vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt . . . 16 kor.
I. osztály 12 kor.
III. " (fedélzet) 6 "

A gözhajóknak a Budapest—Fiume közti forgalomban levő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milanó stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásunk van. Fiumében a vonatok a gözhajók kikötő helyéig közelednek sonnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponkint indulnak gözhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zarába, Matkovicba, Raguzába és Cattaróba,

melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglal-tatik.

Menetjegyeket fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Buda-pesten és Bécsben adnak ki, hol a kívánt fel-világosítások is megadtnak.

Budapest, 1901. július havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

16424/II. 1901. sz.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza—csapi vonalán levő Demecser és Kisvárdai vizálo-másokon építendő egy-egy elsőrendű II. osztályu új vizálo-mási épület építési munkáinak végrehajtására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felelősséget vállaló legkésőbbben f. évi július hó 23 ik napjának déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az épületek tervei, a szerződési tervezet és a feltételek a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában, valamint az Ungvárt szélű oszta-lymérnökségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségzámítás díj nélkül megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő fel-írással látandók el:

„Ajánlat a Demecser és Kisvárdai állomásokon építendő vizálo-mási épületek munkáira”.

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi szeptember hó 22 én délelőtti 11 óráig 800, azaz nyolczszáz korona teendő le készpénzben vagy állami betétekre alkalmas értékpapirokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárára.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsde-n jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtnak el. Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debrecen, 1901. június hó.

(8.3) **Az üzletvezetőség.**
(Utánnomás nem díjazatik.)

93513/1901. sz. M. kir. államvasutak.

Uj gyorsvonati összeköttetések Budapest—Gráz és Budapest—Berlin között.

Folyó évi május hó 1-től kezdve a követ-kező igen jó gyorsvonatok helyezettettek forga-lomba és pedig:

Budapest—Gráz között:

Budapest keleti p. u. ind.	7 óra 30 perc	reggel
Győr	10 " 20 "	d. e.
Szombathely	12 " 42 "	d. u.
Fehring	évk. 2 " 01 "	d. u.
Gráz déli vasut	3 " 46 "	d. u.
Gráz déli vasut	ind. 1 " 15 "	d. u.
Fehring	3 " 00 "	d. u.
Szombathely	4 " 31 "	d. u.
Győr	6 " 58 "	este
Budapest keleti p. u. érk.	9 " 45 "	este

E vonatok Budapest—Fehring között étköző kocsi-val járnak.

Budapest—Berlin között:

Budapest nyug. p. u. ind.	6 óra 15 perc	este
Galánta	8 " 51 "	este
Zsolna	évk. 12 " 13 "	éjjel
Boroszló	5 " 56 "	reggel
Berlin Friedrichstr.	11 " 19 "	d. e.
Berlin Friedrichstr.	ind. 4 " 25 "	d. u.
Boroszló	9 " 57 "	este
Zsolna	3 " 45 "	éjjel
Galánta	7 " 05 "	reggel
Budapest nyug. p. u. érk.	9 " 45 "	d. e.

Budapest, 1901. június 11.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Expeditori

állásba kerestetik egy intelligens fiatal kereskedősegéd. (710—x.2)

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár-Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes: 1901. évi május hó 1.-től.

Oda.			Nagy-Becskerek—Zombolya.			Vissza.			Oda.			Nagy-Becskerek—Pancsova.			Vissza.				
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	
7002. 7014. 7012.			7001. 7011.			7104. 7112. 7102.			7101. 7111.										
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály										
—	—	815	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	érk.	740	—	—	—	—	—	700	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv.(123.)	érk.	740	715	—	—	
—	—	1146	„ Szeged (123.)	„	359	—	—	—	—	—	147	1146	„ Szeged (123.)	„	359	1238	—	—	
—	—	—	ind. Nagy-Kikinda (122.)	„	252	—	—	—	—	—	—	—	ind. Nagy-Kikinda (122.)	„	252	1015	—	—	
325	—	450	ind. Nagy-Becskerek (2.)	„	925	723	—	—	—	—	830	630	ind. Nagy-Becskerek (1.)	„	755	555	—	—	
329	—	455	érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	920	718	—	—	—	—	835	634	érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.	750	550	—	—	
333	—	456	ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	715	—	—	—	—	837	635	ind. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	érk.	748	540	—	—	
342	—	506	↓ *Nagy-Becskerek-Gytelep	↑	910	705	—	—	—	—	848	644	↓ *N.-Becskerek-Gyártelep	↑	739	529	—	—	
351	—	516	érk. Sándorudvar (2.)	„	901	655	—	—	—	—	859	653	érk. Sándorudvar (1.)	„	730	518	—	—	
—	—	200	ind. Pancsova (2.)	„	1213	920	—	—	—	—	—	518	241	ind. Zombolya (1.)	„	—	944	—	
352	—	517	ind. Sándorudvar (2.)	„	900	652	—	—	—	—	—	527	235	„ Temesvár-Józsefváros (6.)	„	—	—	—	
405	—	532	↓ Lázárföld	↑	848	639	—	—	—	—	—	505	290	ind. Versecz (3.)	„	—	—	—	
413	—	540	↓ *Pusztá-Kenderes	↑	839	628	—	—	—	—	—	805	551	ind. Szécsány	„	—	—	—	
421	—	548	↓ *Lajosmajor	↑	831	620	—	—	—	—	—	902	656	ind. Sándorudvar (1.)	„	729	514	—	
434	—	606	↓ Szárcsa	↑	819	607	—	—	—	—	—	917	708	↓ Écska-Zsigmondfalva	↑	718	500	—	
447	—	620	érk. Szécsány (3. 4.)	„	805	551	—	—	—	—	—	956	738	↓ Tomasoócz	↑	653	428	—	
808	—	932	érk. Versecz (3.)	„	505	230	—	—	—	—	—	1014	751	↓ Torontál-Ozora	↑	635	401	—	
601	—	—	„ Számos (4.)	„	—	440	—	—	—	—	—	1089	811	érk. Antalfalva (5.)	„	614	332	—	
647	—	—	„ Antalfalva (5) (Számoson át)	„	—	350	—	—	—	—	—	—	—	ind. Számos (5.)	„	—	432	—	
1017	—	—	„ Alibunár (4.)	„	—	310	—	—	—	—	—	—	—	„ Alibunár (4.)	„	—	—	—	
759	—	—	„ Pancsova (2.) (Számoson, Antalfalván át)	ind.	—	200	—	—	—	—	—	—	—	„ Szécsány (4.)	„	—	530	—	
—	—	230	ind. Versecz (3.)	„	—	832	—	—	—	—	—	—	—	„ N.-Becskerek (1.) (Szécsányon át)	ind.	—	—	—	
—	—	310	ind. Alibunár (4.)	„	1017	—	—	—	—	—	—	—	—	ind. Temesvár Jváros (6.) (Szécsányon át)	ind.	—	—	—	
455	758	630	ind. Szécsány (3. 4.)	„	757	540	—	—	—	—	680	1044	812	ind. Antalfalva (5.)	„	613	329	—	
514	822	651	érk. Módos (6.)	„	738	519	—	—	—	—	706	1104	828	↓ Torontál-Vásárhely	↑	603	317	—	
724	—	905	érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	„	527	235	—	—	—	—	—	721	1124	843	↓ Czrepája	↑	543	251	—
—	—	235	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	„	905	510	—	—	—	—	—	736	1145	858	↓ Ferenczhalom	↑	527	232	—
537	—	706	ind. Módos (6.)	„	733	510	—	—	—	—	—	746	1167	907	↓ *Torontál-Almás	↑	516	217	—
549	—	719	↓ Fény	↑	722	458	—	—	—	—	—	759	1213	920	érk. Pancsova	„	503	200	—
603	—	737	↓ Párdány	↑	710	445	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
616	—	752	↓ Jánosföld	↑	655	427	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
627	—	805	↓ Ó-Telek	↑	644	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
637	—	815	↓ Öregfalva	↑	636	406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
648	—	828	↓ Torontál-Ujvár	↑	624	354	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
706	—	849	↓ Csone	↑	611	340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
715	—	858	↓ *Kuriácska.	↑	556	323	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
723	—	908	↓ Kécsa	↑	549	315	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
732	—	917	↓ Klári	↑	540	306	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
745	—	932	érk. Uj-Zombolya (7.)	„	526	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
748	—	937	ind. Uj-Zombolya (7.)	„	524	248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
755	—	944	érk. Zombolya (7.)	„	518	241	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
953	—	1238	érk. Szeged (123.)	„	147	1146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
125	710	77	„ Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	„	700	830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
149	—	—	érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	„	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Oda.			Szécsány—Alibunár.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.
7302. 7312.			7311.			7311.		
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály		
325	—	325	ind. Nagy-Becskerek (1.)	„	723	—	—	—
—	—	518	„ Zombolya (1.)	„	944	—	—	—
—	—	527	„ Temesvár-Józsefváros (6.)	„	905	—	—	—
—	—	505	ind. Versecz (3.)	„	932	—	—	—
515	—	804	ind. Szécsány (1. 3.)	„	530	—	—	—
523	—	813	↓ Csott (3.)	↑	521	—	—	—
524	—	814	↓ Csott	↑	520	—	—	—
532	—	822	↓ *Bóka megállóhely	↑	512	—	—	—
541	—	839	↓ Jarkovác	↑	456	—	—	—
601	—	854	érk. Számos (5.)	„	440	—	—	—
—	—	—	ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.	—	—	—	—
—	—	—	„ Antalfalva (5.)	„	—	—	—	—
—	—	—	ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	érk.	—	—	—	—
—	—	—	érk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	„	—	—	—	—
647	—	—	„ Antalfalva (5.)	„	350	—	—	—
759	—	—	érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	ind.	200	—	—	—
—	—	902	ind. Számos (5.)	„	426	—	—	—
—	—	917	↓ Dobricza	↑	412	—	—	—
—	—	926	↓ Ferdinándfalva	↑	401	—	—	—
—	—	939	↓ Iláncsa	↑	346	—	—	—
—	—	951	↓ Kevi-Szóllós	↑	333	—	—	—
—	—	1010	↓ Uj-Alibunár	↑	317	—	—	—
—	—	1017	érk. Alibunár	„	310	—	—	—
—	—	—	érk. Versecz (128.)	„	—	—	—	—
—	—	1235	érk. Temes-Rubin (128.)	„	—	—	—	—

Keskenyvágányú vonal.

Oda.			Nagy-Becskerek-Bégapart—Zombolya.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.
7612. 7614.			7611. 7613.			7611. 7613.		
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály		
—	—	—	ind. Nagy-Becskerek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	655	—	—
—	—	388	↓ Német-utca	↑	818	650	—	—
—	—	404	↓ Ferencz-József-tér	↑	812	644	—	—
—	—	410	↓ Korona-szálloda	↑	807	639	—	—
—	—	415	↓ Temesvári-utca	↑	801	633	—	—
—	—	421	↓ Nagy-Becskerek-Vámház	↑	755	627	—	—
—	—	427	↓ *Klekk megállóhely	↑	737	608	—	—
—	—	444	↓ Klekk	↑	733	604	—	—
—	—	449	↓ Katalinfalva	↑	715	546	—	—
—	—	514	↓ *Katalinfalva megállóhely	↑	702	538	—	—
—	—	519	↓ Béga-Szent-György	↑	663	524	—	—
—	—	529	↓ Ittvárnok-Rogendorf	↑	636	506	—	—
—	—	546	↓ Csósztelek	↑	620	449	—	—
—	—	611	↓ *Pálmajor	↑	569	428	—	—
—	—	622	↓ *Jánosmajor	↑	550	419	—	—
—	—	681	↓ Magyar-Czernya	↑	534	403	—	—
—	—	655	↓ *Karolinamajor	↑	521	350	—	—
—	—	701	↓ *Leonamajor	↑	514	343	—	—
—	—	708	↓ Német-Czernya	↑	457	326	—	—
—	—	726	↓ *Juliamajor	↑	449	318	—	—
—	—	733	érk. Uj-Zombolya (1.)	„	432	301	—	—
—	—	750	ind. Uj-Zombolya (1.)	„	431	298	—	—
—	—	755	érk. Zombolya (1.)	„	423	250	—	—
—	—	803	érk. Szeged (123.)	„				

5520/1901.

711-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Szerbnagyszentmiklós község képviselő-testülete 1901. évi július hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott 39. számú határozatával — a Torontálmegyei törvényhatósági bizottságnak 829. kgy. 23011/1900. számú határozattal jóváhagyott terv szerint — a községi posta bérház átalakítása és emelése 17497 kor. 22 fillér költségelőiránnyal elhatározta s így az építésre írásbeli zárt ajánlati árlejtés hirdetik.

Mint hogy a községi képviselőtestület 1900. évi július hó 28-án tartott közgyűlésen hozott és törvényhatóságilag jóváhagyott 65. számú határozata folytán az épület földszinti része egy fél méterrel emelendő, az emelés által szükség-lendő plafon emelési anyag szállítás és feltöltési munkálatok a fent előirányzott 17497 korona 22 fillér költségben benn nem foglaltatik, ajánlattevők ezen körül-ményre ezen hirdetmény útján is figyelmeztetnek, hogy ezen körülményt az ajánlattevésnél figyelembe vegyék.

Az ajánlatok, melyekhez a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó, akár készpénzben, akár óvadék-kepes értékpapirokban legkésőbb augusztus hó 10-ig Nagyszentmiklós község elő-járóságához nyújtandók be, később érkező vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az építési-bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati összegre — azt fogadhassa el, melynek betervezője az építés gondos és kifogástalan kivitelére nézve a legtöbb garanciát képes nyújtani.

Az ezen árlejtésben résztvevők aján-lataikkal folyó évi szeptember hó 10-ig ma-radnak kötelezettségben, mely határidőig az el nem fogadott ajánlatok vissza-küldetnek.

Az építési tervek és költségelőirány-zat Szerbnagyszentmiklós község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt be-tekintethetők.

Kelt Nagyszentmiklóson, 1901. évi július hó 13-án.

Telléry József,
jegyző.

Mehaupt Gyula
bíró.

Hirdetmény.

Dinyás község vadászati joga 1902. évi január hó 1-jétől számított 6 egymásután következő évre f. évi augusztus hó 8-ikán d. e. 8 órakor a község-házában nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatal-ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dinyáson, 1901. évi július hó 16. án.

707-3.2

Az előjáróság.

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

13207. k. i. sz. 1901.

715 1.1

Árlejtési hirdetmény.

A honvédlaktanya épületében szüksé-gessé vált munkálatok és beszerzések biz-tositása tekintetéből 1901. évi július hó 29-én d. e. 9 órakor a város-ház II-ik tanácsnoki irodájában árlejtés fog tartatni, melyhez árlejtési szándékozók meg-hivatnak.

Az árlejtési feltételek és költségvetés naponta a hivatalos órák alatt a fent említett irodában betekinthező.

Nagybecskerek, 1901. évi július hó 6. án

Dr. Grandjean József,
polgármester

1743/901. sz.

716-2.1

Arverési hirdetmény.

Szerb-Keresztur község előjárósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy f. évi 1901. december hó végével lejárandó **vadászati jog** az 1893. évi XX. t. c. 3 § a alapján leendő újabb hat évre való biztosítása céljából a f. évi augusztus hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Szerb-Keresztur község-házának tanácstermé-ben megtartandó nyilvános szóbeli árveré-sen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A bérlemény mintegy 10184 katasz-trális hold egy folytonosságban levő szántó, legelő és rétből álló területet képez, mely egy részletben lesz kiadva.

Kikiáltási ár évi 100 korona.

A bérlet 1902. évi január 1-től veszi kezdetét és terjed 1907. évi december hó 31-ig.

Részletes árverési feltételek a köz-ségi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felhívotnak tehát bérelni szándékozók, hogy a kikiáltási ár 20%-val ellátva a fenti határnapon megjelenjenek.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Kelt Szerb Kereszturon, 1901. évi július hó 15-én.

Szerb Keresztur község előjárósága.

Torontálmegye Német-Csanád községe.

Arverési hirdetmény.

Német-Csanád községben 2 drb 4 évig szolgált, köztenyésztésre alkalmas 7 1/2 éves egy sárga, egy s. pej **mén** folyó évi július hó 28. án délelőtt 9 órakor Német-Csanád köz-égházánál készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen eladatik.

Német-Csanád 1901. évi július hó 15. én.

Kindi János,
s. jegyző.

Jung Miklós,
bíró.

(708-3.2)

Torontálmegye Idvor községe.

994. szám 1901.

704-3.2

Arverési hirdetmény.

Alólirott község-eljáróság által ezen nel közhirre tétetik, hogy a képviselőtes-tület folyó évi július hó 14-én 9/gyik/1901. szám 36. pont alatt kelt határozata értel-mében Idvor község tulajdonát képező 540 katasztrális hold réti szántóföld (csaiszik) folyó évi október hó 15-től számított hat egymás után következő évre, azaz 1907. évi október hó 15-ig, illetve a bukoricatörés tel-jes befejeztéig, folyó évi augusztus hó 3-án d. e. 9 órakor a községi tanácssteremben zárt írásbeli versenytárgyalással össze-kötött szóbeli nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre 20.000 korona.

Az árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt a községi bíró kezéhez 2000 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

A zárt írásbeli ajánlattevők kötelesek ajánlatuk mellé 2000 korona bánatpénzt csatolni. Az ajánlatban világosan kiteendő a megígért évi haszonbér és hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket, melyek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában bármikor betekinthezők és lemasolhatók, ismeri s azok rendelkezésének mindenben aláveti magát.

Hiányosan felszerelt, le nem pecsételt vagy a szóbeli árverés befejezte után beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Idvoron, 1901. évi július hó 14-én.

Forster Imre,
jegyző.

Marjanov Ilija,
bíró.

A nagyérdemű hölgyeknek becses tudomására adom, hogy augusztus elsején egy

festői tanfolyamot

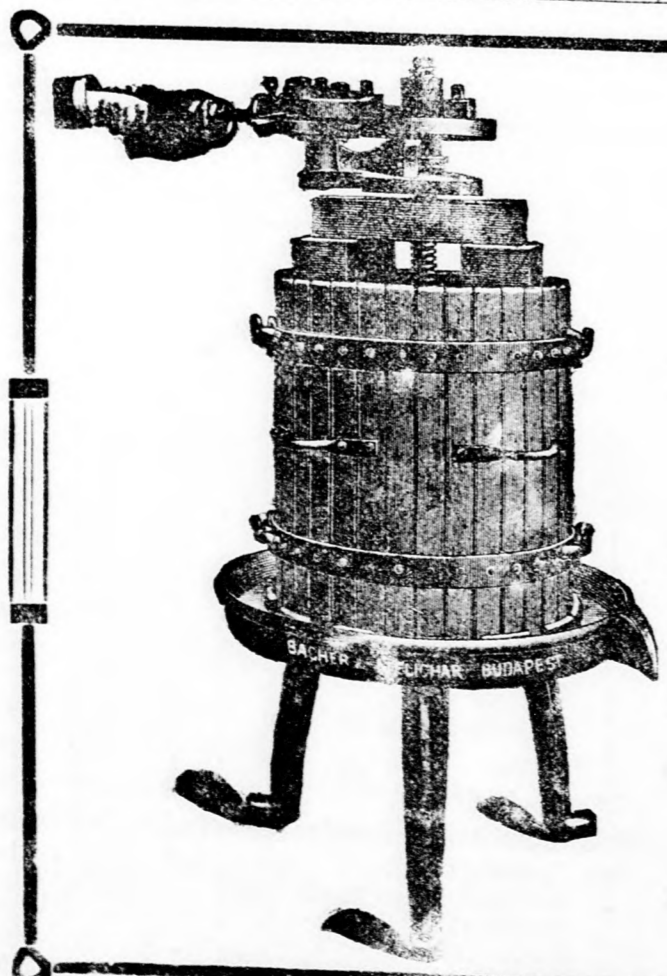
nyitok, melyben minden hölgy alaposan elsajátíthatja a legszebb, legdivatosabb és legelegán-sabb kézimunkák elkészítését; ugyanis elő-adom:

A vízfestészetet selyemre, fára, üvegre.
Az olajfestészetet fára, üvegre, selyemre, posztóra és porcellánra.
A gobelin festészetet gobelin szövetre, szőnyegek-re, butorokra, függönyökre.
A Kesingtonfestészetet selyem szitára, futókra, függönyökre.
A Heliosfestészetet mosó- és szintartó festé-kekkel, igen alkalmas fehéreműre, mert kitűnően mosható.

A japánfestészetet üvegre, tálcákra, képeretekre.
A legfinomabb festékek, a legjobb ecsetek, festőszerek és legdivatosabb minták csekély díjért a nagyérdemű hölgyeknek rendelkezésére bocsátatnak.

Gyűjtőórákat, lakáson minden nap egyet és ki-vánatra a házhoz is órákat adok; a gyűjtőóra 20 korona az egész tanfolyamra; a házban külön-óra 24 korona. (696-2.2)

Közelebbi felvilágosítást szíveséggel e lap kiadóhivatalában.

ALKALMI VÉTEL

Következő mezőgazdasági gépeket minden elfogadható ár mellett eladom:

- 1 drb. 8 HP. Schuttlevorth-féle **cséplőszeke** rény 11624. sz. használt állapotban.
- 1 drb. 4 HP. jargányos cséplő, zsákolási készülékkel, új állapotban.
- 1 drb. 2 HP. új jargányos cséplő.
- 4 drb. kerék tengelyes és ruddal egy 8 HP. cséplőszeke rényhez, majdnem új állapotban.
- 1 drb. 19 soros **Schlick-féle vetőgép**, új.
- 3 drb. 17 soros, 3 drb. 15 soros, 1 drb. 13 soros és 1 drb. 11 soros használt **vetőgép**, kifogástalan állapotban.

A gépek nálam bármely időben megtekinthetők és szívesen szolgálok felvilágosításokkal.

ECKSTEIN VILMOS,
gazdaság-gépgyári raktára
Nagybecskerek.

589-100.72